

Tankeevne og mange andre Egenskaber, der hjælper til at danne en god kristen Karakter. Disse Egenskaber kan ikke købes for Penge, men dem maa der arbejdes for, og de faas ved Skolegang — om man arbejder for dem der.

Det er ret, og ærbart, at man søger at uddanne sig til et Livskald, ved hvilket man kan erhverve sig et godt og rigeligt Udkomme. Saadan Uddannelse er et stort Privilegium, vi kan opnaa i dette Land. Jeg kunde angive mange Tal, der viser, at jo mere Skolegang et Menneske har, des større er som Regel hans Fortjeneste. Saaledes fandtes det for nogle Aar siden, at Arbejdere uden megen Skolegang tjente ca. \$500 aarlig, Højskolegraduerede ca. \$1,000 aarlig, hvorimod Graduerede fra et vist østligt College fik en aarlig Løn af \$2,309, det femte Aar efter de graduerede, og \$3,804 det tiende Aar efter de graduerede, altsammen regnet i Genomsnit.

Men skønt den materielle Frugt af Skolegang vel er værd at betænke, saa er det dog sandt, at den Fordel er det mindste ved en højere Uddannelse. Dem, der kun ser paa den Side, gaar glip af det ædleste og det højeste i Livet, ja, og af det eneste, der varer. Nej, lad mig slaad det fast, at det er den skønne, kristne Karakter, den vide Udsigt, højere Tankeevne og større Evne til at tjene andre, man bør stræbe efter i Skolegangen. For den største Glæde, et Menneske kan nyde paa Jorden, næst efter det personlige Gudsforhold, og som et Udtryk af dette, er den Glæde, man faar ved at tjene andre. Og hvad dette Tjenerskab ellers betyder kan ses af Mar. 10, 44. De aandelige Værdier ved en højere Uddannelse er de største.

Ovenstaaende er skrevet for at tilskynde unge til at søge en videre Skolegang. Nu vil jeg søge at vise, at man burde søge sin Uddannelse paa en Kirkeskole, og sluttelig, at det burde være paa vor egen Kirkeskole. Enten man søger Højskole-Kursus, Musik, „commercial“ Kursus eller „normal“ Kursus, saa er der mange gode Grunde, hvorfor en Kirkeskole som vores burde foretrækkes frem for andre Skoler. I andre Skoler er der ikke den Studenter-Luftning, om den saa kan kaldes, som der findes paa en Skole, hvor Eleverne bør sammen. Dertil kommer, at i en Kirkeskole „academic department“ er Studenterne gerne lidt ældre og mere modne i Tankelivet, og Karakteren, og de fleste har kostet noget paa at studere, saa de vil lære, og derfor kan Klassen modtage mere fremskredne Undervisning. En Kirkeskole hjælper til at udvikle mere selvstændig Tankeevne i Studenterne. Forfatteren var engang „substitute teacher“ i en mindre Højskole, og han fandt en utænkelig Forskel i Kundskab, Tankeevne og Villighed til at lære imellem sine Studenter der og Studenter i de tilsvarende Klasser paa Dana College. Og naar Kirkeskolen skal sammenlignes med „colleges“ og Universiteter, der ikke er under Kirken, vil det samme passe. I „The Lutheran“ af 18. September, 1919, staaer der som Fortsættelse af ovenførte Citat: „What stands in its (the church college's) favor in spite of its handicaps is the record of efficiency it can point to as illustrated in the case of its alumni. For earnest, conscientious and consistent work it is the peer of any school not under church control, even if it is far from attaining its aims and ideals.“

Den vigtigste Grund, hvorfor en Kirkeskole er at foretrække for en almindelig Højskole eller et stort Universitet, er denne, at en Kirkeskole over en kristelig Indflydelse, hvorimod en verdslig ingen saadan Indflydelse giver, eller oftere over en stor antiskristelig Indflydelse. Det er en Selvfølge, at ugunkelige og verdslige medstuderende og Lærere

(som de fleste gerne er paa andre Skoler end Kirkens) vil øve en forråvelig Indflydelse. Kundte Forældre blot sommetider se ind i Fremtiden, maaske de vilde se, hvad Vej det bærer for deres Børn i ugunkelige Skoler. Visselig, havde vi blot mere aandeligt Syn og kristelig Sans, vilde vi ikke behøve at se ind i den lukkede Fremtid bogstavligt. Hvem af eder vilde sende eders Børn hen at faa Føde paa en Restaurant, hvor der serveres giftige Madvarer — maaske bare for at spare nogle Penge? Paa verdslige Skoler er der gerne vantro Lærere og medstuderende, en anti-kristelig Aand er til Stede, Kristendommen spottes aabent, „Darwinism“ og lignende Ting foredrages i Klasserne, og der ledes an i verdslige Selskaber.

I Modsætning til saadanne Skoler staaer Kirkeskolen med et kristent Fakultet, Bibelklassen, daglig Andagt, ingen „Darwinism“ i Klasserne, og (for vor Skoles Vedkommende) Studenter for det meste fra danske lutherske Hjem.

Naar jeg til Slut vil paaskynde den vordende Studenter til at komme til vor Skole er det af følgende Grunde: (1) Det er en god Skole. Studenter, der er gradueret fra den, kan staa ved Siden af Graduerede fra hvilken som helst anden Skole. Der har været (og er) Studenter, der har været villige til at rejse fra 1000 til 1500 Mil frem og tilbage hvert Aar for at faa „the academic course“ (Højskole Kursus) paa Dana College, naar de havde forholdsvis gode Højskoler i deres egne Byer. Der maa være en Aarsag. Nogle af disse Studenter har sagt, at det var, fordi Studenter paa Dana College faar en bedre Uddannelse og finder Vener iblandt unge fra dansk-lutherske Hjem udover Landet, og endvidere, og ikke mindst, fordi de ikke kunde følge sig tilpas der, hvor Kristendommen spottes. Naar Dana saaledes i Fortiden har været og nu er en Skole, som vore unge er vel tjent med at frekventere, hvor meget mere i Fremtiden naar den udvides?

(2) Endvidere er det en Selvfølge, at vi som er fra danske Hjem af Den forenede danske lutherske Kirke har en vis Individualitet og Tankemaade, som er særegen. Det er Tilfældet ogsaa for dem, der ikke har lært det danske Sprog — for det gaar dybere end Sproget. Denne Malm har vi at yde til vort Land, „to the melting-pot.“ Lad os beholde det bedste, vi har fra Danmark, og lære det bedste fra Amerika, at vor Del af Malmene maa have den rette Klang. Men for at gøre dette maa vi studere paa vor egen Skole. For di vi, som har den ovennævnte Individualitet og Tankemaade, vil føle is bedst hjemme, og udvikles bedst paa vor egen Skole, burde vi studere paa Dana College. Og desuden er det der, vi har vore fælles Interesser, for vi er da vel interesseret i vort eget Samfund. Forfatteren har studeret tre Aar paa Dana College og derefter en kortere Tid paa et Stats-Universitet og ligeledes paa et andet luthersk Samfunds Kirkeskole, men han følger sig bedst hjemme paa Dana College. Han udvikledes bedre der, og han fandt, at dens Undervisning kunde vel sammenlignes med de andre Skoler.

Søg en højere Uddannelse! Uddannelsen varer længe efter, at Bekostningen er glemt. Det kan ikke betale sig at udsætte sig selv eller andre for modkristelig Indflydelse paa en verdslig Skole, allermindst naar den ikke har saa god Undervisning som vor egen. Søg en højere Uddannelse paa vor egen Skole!

—E. M.

Hvor er vi?

Af de to, jeg her agter at skrive om: Skolesagen og en engelsk Konferens i vort Samfund, er den sidste for nylig blevet et for mig brændende Spørgsmaal,

den første er jeg ogsaa meget interesseret i.

Diskussionen om Skolesagen har jeg set paa, sundom med Forbavelse og Undren, stundom med udelst Interesse og Glæde. For min Del har jeg hidtil været blairsynet, d. v. s. ment, at Blair var et godt Sted for vor Skole. Og min Overbevisning har aldrig været ret stærkt i Svingning bort derfra. Af samtlige Diskussioner, naar man skal tælle og veje Argumenterne, er der ikke Spørgsmaal om, at Blair jo løber af med Mængden, og for mig at se er ogsaa de vægtigste lagt i Blairs Vægtskaal, skønt jeg ved, at netop Vægtighedsspørgsmaalet afgøres fra begge Sider, fra det personelle Standpunkt mere eller mindre, ogsaa hos mig. Ingen af os kan i alle Maader være totalt egenyttige.

Man har vanskeligt ved at se nogen Forskel, om Skolen ligger i Blair eller i Harlan (jeg nøjes med at nævne disse to Bynavne). Der er bleven sagt baade det ene og det andet om Bygninger og Bygninger og andre Betingelser hvert Sted. Jeg havde Anledning til at se Bygningerne i Blair i Efteraaret, dem i Harlan har jeg ikke set og tager gerne Komiteens Ord i den Sag, forhaabende, at de i Blair er ikke bleven fremstillet paa Bekostning af dem i Harlan, eller vice versa. I Blair var der ikke stor Forskel paa Bygningerne nu og for 10 a 12 Aar siden, den nyeste Fløj er, i mine Øjne, den skønneste. Argumentet: Et godt og nyt Maskinhus opvejer ikke enhver Mangelen anden Steds. Alligevel kan jeg ikke være med til at sige, at det meste af Bygningskomplekset er faldfærdigt. Der er bleven gjort gjældende, om i Bladene eller mundtligt, mindes jeg i Øjeblikket ikke, at i Harlan og Omegn er der mange baade rige og velhavende Folk bosiddende, hvis Interesse, pengeligt set, særligt afhænger af, at Skolen staaer i deres Midte? Er denne Interesse ikke bare en Øjeblikksinteresse, vi ikke kan borge paa og leve af i en uoverskuelig Fremtid? Naturligvis. Det vilde vist heller ikke være gavnligt for os som Samfund at være Skolekassebyrden kvit, selv ved det solideste „endowment fond.“ Vilde de ikke for Sagens, og ej for Byens Skyld alene, uegnennyttigt vise den samme Interesse? Det maa jo alle vi andre, idet vi jo ikke kan have Skolen enhver hos os. Ud fra at saadant Princip kan vi ikke vente Støtte fra nogen Egn. Af saadan Interesse, analyseret, fremgaar sligt Princip, — hvilket, heldigvis, ikke er bleven fulgt i blandt os hidtil, uden maaske for Enkeltpersoners Vedkommende.

I Skolesagen stemmer jeg for Blair og for ny og tidssvarende Bygninger, dog mest for Traditionens Skyld, jeg indrømmer dette. Jeg stemmer for Blair af Hensyn til Samfundets Beslutning i Kredsen og paa Aarsmødet det forgangne Aar. Jeg stemmer for Blair, skønt jeg kunde tænke mig vor Skole flyttet til en By et halvt Hundrede Gange saa stor som Blair og Harlan tilsammen, da der er en vis Berettigelse i, hvad der gøres gjældende, at der har vore Studenter Lejlighed til at komme mere i Berøring med Omverdenen i større Stil og gøre Iagttagelser og Erfaringer, som en mindre By ingen Anledning byder til, hverken kirkeligt eller almenmenneskeligt. Men, skønt dette kunde være gavnligt, indrømmer jeg ikke, at det er absolut nødvendigt for Studenternes Udvikling. Thi ingen Students aandelige Tarv og Trivsel beror paa hans intellektuelle Paavirkninger; Ordet siger jo: „I Rolighed skal Eders Styrke være.“ Hermed er altsaa ikke modsagt det først sagte i denne Paragraf.

Medens jeg saa hverken vnder mig Rige-Danske-Interesse

eller Mange-Danske-Interesse for Harlan, saa har jeg Forærbethed for selve Skolen og vil gerne se Skolesagen naa frem og op paa det allerbedste og allertjenligste Stadium muligt iblandt os. Bliiver det saa paany bestemt at blive i Blair, vil jeg arbejde for Skolesagens Fremgang, knyttet til det Sted, bliver den flyttet til Harlan, det samme, og angaaende en stor By, ganske det selv samme. Det er jo Guds Riges Sag, det gælder iblandt os, enten vi saa tænker paa „College“, „Pro-Seminarium“, Blair eller Harlan.

Hvor er vi? Vi er langt, langt tilbage i vor Skolesag, langt! Kan vi naa, hvad vi bør naa, med \$200,000! Nej, og atter nej! Men det vil hjælpe. Vi maa se os om og betragte de andre lutherske Samfund for at kunne faa Øje paa vor (fortvivlede!) Situation, paa, hvor vi er, som har haft et godt og velsignet kirkeligt Arbejde i Gang i saa mange Aar. —

Og hvor er vi i vort Arbejde paa Engelsk? Nogle siger og skriver lige det modsatte. Tænker jeg paa at afgøre Sagen? Nej, dette kunde jeg ikke og behøver heller ikke at gøre det, den afgør sig selv, naar man staaer Ansigt til Ansigt med de Mure, Virkeligheden frembyder, Mure, som ikke rejste sig i Ny med Krigen og falder i Næ med Vaabenstilstand, Fred og fornyet Immigration, og Mure, man ikke kan sige om med Davaged: Ved min Gud springer jeg over en Mure, som tvinger os til at spørge: Hvor er vi? Mure, ikke Vægge med et „Mene, Mene, Tekel, Upharsin“, men Mure, som kun vil falde ved at gribe Sagen an i Guds Navn. Hvor er vi? Jo, vi har virkelig springet over, men maaske ikke i Guds Kraft, hvor vi kunde naa spæret Springet og være naaet længere frem uden at tabe væsentligt.

Hvor er vi? Mange vil forundre sig over, at jeg skriver dette, men Sagen er, vi mangler en engelsk Konferens (maaske dette Udtryk er forkert, men saa vil det fremgaa, hvad jeg mener) til at se sig om i Henseende til Samfundets Pligter til og Interesser for, et Arbejde paa Engelsk, et Helhedsarbejde. Det er jo da heller ikke for selv at agere Konferens, at jeg skriver dette, hvilket jeg ogsaa antydgede i de første Linier.

Det er klart, at der er Steder nok, hvor Arbejdet kunde gaa bedst paa Engelsk, hvor der ikke vilde blive nogen Forskydning, hvor det ligefrem var ønskeligt, baade lokalt og set fra et Samfundssynpunkt, hvor det bare er til Skade at holde tilbage. Hvor er vi saa, om denne Bevægelse sættes mere i Gang, thi der er indvendig Bevægelse i den Retning mange Steder, i Form af bevidste Krav og ikke nysgerrig Længsel og Lyst alene. Vi maa have mærket det, endog inden Lavinens rullede i Krigstidene, thi Kravet har været om Engelsk baade fra Samfundets-Skolen og Menigheder før Krigen. Man har jo baade set og hørt om en Del Kaldsbreve i de senere Aar, hvori Kravet paa mere Engelsk var afgjort og uomgængeligt.

Personligt har jeg ikke imod at holde tilbage, hvor man kan. Og jeg er en af dem, som gør dette. Der tilbød sig Anledning til at bruge det engelske Sprog næsten udelukkende i Graettinger og efterhaanden i Duns Skole, og dette medens jeg var ukendt med Forholdene paa Egnen. I Kirken Sydvest for Byen er fra Begyndelsen af hver anden Gudstjeneste og alle Aftenmøder paa Engelsk. At ikke hvert andet Kvindemøde blev bestemt at blive ledet i samme Sprog, var vist for en god Del af den Grund, at jeg var forsigtig og aldrig gav Anledning til at stemme over dette Spørgsmaal i Begyndelsen. Anderledes med Kvindeforeningen i Byen; der stemte man straks: Alle vore Møder ledes helt i det en-

gelske Sprog. Og som Svar paa en Udtalelse i et af vore Blade fornylig, at vi, ved at have forsomt for længe, — hvor er vi? — at faa Landets Sprog mere i Brug i vore Menigheder, har mistet mange gode Mænd og Kvinder, hvem vi kunde haft haard Brug for, og hvem det var en Ære, at have kunnet beholde, da, for at vise, at jeg er en af dem, som holder tilbage, ønsker jeg at udtale min Overbevisning desangaaende: Men, hvor mange flere havde vi dog ikke mistet, ja, kirkeligt set drevet paa Kirkedøgnen, om vi ikke havde gjort saa omfattende Brug af det danske Sprog. De, som gik af den anden Grund, har fundet sig et kirkeligt Hjem i andre lutherske Lejre, eller maaske reformerte, men, hvor var de mange, mange Gange flere bleven af, som vilde været mistet, om vi havde taget Stormskridt?

Med alt dette for Øje, hvor er vi? Det beviser, at vi længe har manglet en engelsk Konferens.

For ikke længe siden stod jeg i Spidsen for Stiftelsen af, hvad jeg benævnte: „American First Lutheran Congregation of Graettinger, Ia.“ Folk fra tre forskellige lutherske Lejre, tysk, norsk, dansk, kom til Stede ved vort sammenkaldte Møde for at drøfte Stiftelsen af en saadan Menighed. Under fire Øjne var samme Sag bleven drøftet af mit Folk og mig, men saa sagde jeg det ved den offentlige Gudstjeneste, dermed var det ude, og Rygtet for som en Løbeld, og der gik Publicitet i Sagen, den forvoldte et vældigt Røre i Sindene; mange vilde have et Ord med i Sagen, og de indvirkede paa os, saa vi endog forandrede Mødested, for at det ikke skulde faa Udseende af at være et dansk Foretagende, hvilket var blevet anket. Hele denne Sag bredte sig og antog Dimensioner saa omfattende, at jeg aldrig havde haft fjerneste Begreb derom, thi jeg kender baade Norskes og Tyskes Hang for deres eget, — ihvorvel jeg ved Navnet lagde an paa Fremtiden. Nok herom. Ved bemeldte Møde rettedes Spørgsmaalet, saa snart Sagen var aaben for Drøftelse: Hvilket Samfund, og Begrundelsen, var visdommelig; thi vi maa jo have Klarhed over saa vel Konstitution som Ritual, Psalmebog, Samfundsorganer (Blade), Søndagskolemateriale o. dsl. Nu bliver Spørgsmaalet rammende. — Hvor er vi som Samfund i hele denne bestemte Sag, naar vi en skønne Dag staaer overfor en Massebevægelse i det smaa i den Henseende?

Det var mig ikke ubekendt, at vi intet Udkast havde til en Menighedskonstitution paa Engelsk, thi derom havde vort Forlagshus underrettet mig en Tid i Forvejen, ej heller, at vi maa laane os frem m. H. t. baade Ritual og Psalmebog, den Alterbog, jeg bruger paa Engelsk, blev anvist mig for 10 Aar siden, og vi er ikke videre endnu, ej heller, at vi intet Samfundsorgan har paa Engelsk; vi har et lige saa godt Børneblad som vort danske, de er begge de bedste, jeg har truffet endnu, vi har en god Begyndelse med Søndagskolebøger, men maa laane en Del endda, her ogsaa, og vi har et Blatt for de unge, — men hvorledes kunde man bruge det til engelsktalende Medlemmer af en amerikansk Menighed og som Kirkeblad? Som sagt, alt dette vidste jeg, men, — nu gik det op for mig med den mest overvældende Klarhed: Hvor er vi? Kunde vi modtage en amerikansk Sørstermenighed som Del af Samfundet og give den Anledning til at blive interesseret og følge med i vort Arbejde? Jeg kunde have Lyst til at spørge „The First English Lutheran Church of Luck, Wis.“, hvordan den bærer sig ad i disse Ting.

Nu, den Menighedssag strandede den Aften. (18. Feb. 1920) og staaer paa Grund foreløbig, med mindre et af bemeldte andre Samfundsfolk skulde bygge

CUNARD ANCHOR ANCHORDONALDSON

Regelmæssig Afsejling fra New York og Portland, Me., (Montreal om sommeren) TIL SKANDINAVIEN via Liverpool, Southampton, London eller Glasgow

med de prægtige, hurtiggaaende fire-, tre- og dobbelt-skrue dampskibe AQUITANIA — MAURETANIA — IMPERATOR CARMANIA — CARONIA KAISERIN AUGUSTE VICTORIA ROYAL GEORGE — SAXONIA COLUMBIA — SATURNIA — CASSANDRA

Passagerer beføres gjennemgaaende til og fra alle pladser i Skandinavien til lave priser. Nøje forbindelser i Storbritannien med alle Nordsjø-dampskibe.

Nu er tiden inde til at anordne Deres sommetur eller købe billetter for slægtninger eller venner i det gamle land.

Boston Luther Leagues Midtsommer Ekspedition afsejler med Cunard Linien.

Vexler eller Money Orders pr. post e's telegraf til laveste kurs. For priser, afgangstider og videre oplysninger henvender man sig til nærmeste lokal-agent eller til KOMPANIETS KONTORER CUNARD BUILDING S. W. Cor. Dearborn and Randolph Streets Telephone Central 9950 CHICAGO, ILL. Norsk og Dansk tales.

paa vort foreløbige Forlis. Og selv om vi nu faar Lov og Anledning til at beholde Sagen i vor Haand, vi, som satte den i Gang, om ikke i Gære, hvad der jo er ret, kristeligt set, om vi ikke venter for længe med at bringe den flot igen, — hvor er vi—vi—saa? Vilde det ikke tage Aar og Dag for os at naa frem til, hvad begge bemeldte Samfund alt har haft, jeg ved ikke hvor længe? I Sandhed, vi maa se os om og sammenligne os med andre Samfund for at faa Øje paa, hvor vi er, og maale os med Kravene for at blive kloge paa, hvor vi er. Vi ligger og kævles om Dansk og Engelsk og bruger Kræfter og Evner og Blæk og Blade til det, og saa kommer vi ingen Vegne. O, min Kirke, hvad vil du, at jeg skal hyde mit Folk paa Engelsk, som kan give den Del i Kirkeliv og Kristenliv, Sæder, Skikke og Tankesæt iblandt os!

Hvor er vi? Jo, vi har døbt og konfirmeret Skarer, som aldrig vil befatte sig med det danske Sprog, selv om de læste det, da de gik til Præsten. I stedse stigende Antal modtager Børnene i Menighederne Undervisning udelukkende i det engelske Sprog. — Hvor er vi? Vi staaer fast paa, at vi har Ansvaret over for disse, hvorfor overlader vi ellers ikke de engelsktalende lutherske Samfund at konfirmere Menighedernes Børn? — Hvor er vi? Vi er bag efter, sørgeligt bag efter os selv! Vi mangler en engelsk Konferens indenfor vor Kirke! Selv jeg kan se det!

Hvor er vi? Hvor kommer vi hen med det hele, i Fald vi skal have et engelsk Arbejde gennemført ved Siden af det danske og have behørligt Materiale, paa „Pattigaarden“? Lad klogere Folk svare paa dette.

Og hvor er vi med H. t. Litteratur? Har vi nogen paa Engelsk, som bærer Samfundets Mærke? Har vi nogen Prædikensbog, endog bare Becks, Moes, Ussings, Buschs oversat? Har vi nogen Andagtslitteratur, endog bare Madsen, Beck, Krag, Matthiesen oversat? Er der intet Stof for en kristelig Fortælling fra Kirkelivet, som det forme- de sig iblandt os? Er vort Samfunds Historie tilgængelig for dem, som ikke læser Dansk?

Ikke saa, at jeg er hidsig paa at komme over i det engelske Sprog med en Del af vort Menighedsfolk, — men jeg har begyndt at kunne se, selv jeg, at der er uomgængelige Krav.

H. P. K. Hansen, R. 3. Emmetsburg, Ia., 25. Febr., 1920.